

A holnap tudósai

A Bolyai Ösztöndíjasok Klubja megkeresett bennünket, és helyet kért olyan információk számára, amelyek nagyon fontosak lehetnek a tudományos pályájuk kezdeti szakaszán dolgozó fiataloknak. Örömmel támogatjuk a kérést, és igyekszünk helyet adni minden olyan szervezetnek, társaságnak, amely fiatalok tudományos képzésével, tehetségek felkutatásával, a „holnap tudósainak” szóló programokkal foglalkozik – az általános iskolától az egyetemig. Mostani számunkban négy szervezet bemutatkozását olvashatják, s reményeink szerint ezeket majd mások is követik. Megkértük dr. Csermely Péter professzort, akinek ilyen irányú tevékenysége jól ismert, hogy mint külső szerkesztő gondozza ezt az új rovatot, amely előreláthatóan 2-3 havonta jelenik majd meg. Ezúton is kérünk mindenkit, aki ehhez a munkához csatlakozni kíván, hogy vegye fel vele a kapcsolatot (csermely@puskin.sote.hu).

Csányi Vilmos

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJASOK AKADÉMIAI KLUBJA (BOLYAI KLUB)

Részlet a Klub Alapszabályából

„A klub célja, hogy a tehetséges, képzett, tudományos munkáikban jelentős eredményeket elérő Bolyai-ösztöndíjas fiatal kutatók egyedi környezetben, klubszerűen működő helyen találkozhassanak egymással és vendégeikkel, elősegítve ezzel olyan szellemi műhely kialakítását, amely hosszabb távon is meghatározó közéleti, értelmiségi, gondolkodó szellemi tevékenység fórumaként szolgálhat, amely segít megteremteni a *Bolyaiság* tradícióját és kiváltja annak tiszteletét.”

A Magyar Tudományos Akadémia Bolyai János Kutatási ösztöndíjasok Akadémiai Klubja (röviden: Bolyai Klub) tavasz-

szal alakult a Bolyai-ösztöndíjasok szervezésében. Az MTA vezetői, valamint a Bolyai Kuratórium is támogatta kezdeményezésünket. Az alakuló közgyűlésünk volt egyben első klub-rendezvényünk is, amelyen Glatz Ferenc, az MTA elnöke tartott előadást a Bolyai-ösztöndíjasok generációját érintő tudománypolitikai kérdésekről. A klub havi rendszerességgel tartja rendezvényeit az MTA Roosevelttéri székházában.

Eddigi programjainkról

- 2001 áprilisában Horváth Attila katonai logisztikus (ZMNE, BJKMFK) klubunk név-

adója, Bolyai János ellentmondásos katonai pályafutásáról tartott vitaindítót. Az előadás egyik érdekessége az a kevésbé ismert tény volt, hogy Bolyai János a híressé vált tételeit a bécsi császári-királyi mérnökakadémián folytatott tanulmányai alatt kezdte el kidolgozni, és az *Appendix*-et mérnökkari tisztként fejezte be.

- Májusban Tasnádi Attila közgazdász-matematikusi vitaindító előadásában a sokak által félreértelmezett játékelmélet lényegéről, módszereiről és felhasználásának lehetőségeiről beszélt. A résztvevők érdekesnek találták a témát, amely alkalmat adott arra, hogy ki-ki a saját tudományterülete (politológia, szociológia, közgazdaságtan, műszaki- és természettudományok stb.) szemszögéből mondjon véleményt a játékelmélet által nyújtott modellezés lehetőségeiről.

- Júniusban a magánkezdeményezésre felújított Bolyai-díj első díjazottja, Freund Tamás, a KOKI igazgatóhelyettese volt a vendégünk. Az MTA egyik legfiatalabb akadémikusa az összejövetelen tudományos életútja tapasztalatainak és saját kutatási területének bemutatása mellett kitért tudománypolitikai kérdésekre is. Ismertette az általa vezetett kutatócsoport munkamódszereit, kutatási irányait és eredményeit. Kérdésekre válaszolva kifejtette véleményét a kutatás finanszírozásának és a fiatal tudósok itthon tartásának problémáiról.

- A nyári szünet után, szeptemberben Gergely János akadémikus, az MTA Bolyai-kuratórium elnöke közérthető és szemléletes előadást tartott az immunológia elméleti és gyakorlati kérdéseiről. A résztvevők az előadás után több érdekes kérdést intéztek a professzor úrhoz az emberi szervezet öröklött és szerzett betegségeiről, illetve a mérgekkel szembeni közömbösségről.

- Októberben Enyedi György akadémikus, az MTA alelnöke a globalizációról, az akarva-akaratlanul mindenkit érintő földrajzi, politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális jelen-

ségről tartott vitára ösztönző előadást.

- Novemberben *Kandidátus vagy PhD* címmel vitát rendeztünk a hazai tudományos képzési és minősítési rendszerről. Ez a téma készítette hozzászólásra a legtöbb résztvevőt, a vitát nem zártuk le, folytatni fogjuk.

- Decemberben és januárban az ünnepekre, valamint a téli vizsgaidőszakra tekintettel nem tartottunk klubrendezvényt.

- 2002 februárjában Kroó Norbert, az MTA főtitkára tisztelte meg jelenlétével a klub tagjait, akik aktuális, az ösztöndíjjal kapcsolatos gazdasági és anyagi természetű kérdésekről faggatták.

- Márciusban Vizi E. Szilveszter, a KOKI igazgatója, a MTA alelnöke volt a vendégünk. Életpályájának rövid ismertetését követően tudománypolitikai és tudományos közéleti kérdésekre válaszolt. Ismertette terveit, tudománypolitikai koncepcióját, úgy is mint az MTA egyik elnökjelöltje.

További terveinkről

Terveink között szerepel, hogy a vidéki egyetemi városokban és akadémiai központokban létrehozzuk a Bolyai Klub tagozatait. Örömmel tudatjuk, hogy a Debreceni Akadémiai Központban 2001. november 21-én, 39 fővel megalakult a klub helyi tagozata. 2002-ben, a Bolyai-bicentenárium évében – szintén vidéken – tudománypolitikai konferenciát szervezünk a Bolyai-klub tagjainak, ahol terveink szerint a korosztályunkat érintő kérdéseket is megvitatjuk.

Az év elején végre beindítjuk számítógépes levelezőrendszerünket, amelyen klubtagjaink közvetlenül cserélhetnek egymással információt és véleményt. Szükségesnek tartjuk, hogy a Bolyai kutatási ösztöndíjasok korosztálya véleményt nyilváníthasson tudománypolitikai kérdésekben. Erre keressük a megfelelő publikálási fórumot.

*Dr. Izsák Éva
elnök (Bolyai Klub)
izsakeva@ludens.elte.hu*